

יידישע

פעטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג מאנאט... יעדען טאג... פער צוועיגער ריין

די זעלבע בלאטט ערשיינט... הרדומאל וואכענליך... פער עסטערייכ-ונגארן

Nr. 134. צעהנטער יאהרונג. פעסט, מיטטוואך ב'ה'שון ה'תל"ט. Pest, den 20. November 1878.

דער מאָרד-פֿערוד

אן דעם איטאליענישען קאַני.

נאָך אימער זינד אין איראַפּאַ די געמי- טהער אױפגענומען וועגן דער נאכריכט, דאַס מאן דייען זאגט פאַן קאַני פאַן איטאליען ערמארדן וואלעט. — דער קאַני-מאַרד איז יעצט בײ אַ דען איטערנאַציאנאַלען קאַמיוני- טען אונד פאַראל-דעמאקראטען, אונד וויי נאך דייען געזינדעל הייסט ציר מאָרד געווארדען. — און איינעס קורצען צײט-רוימע זינד אן דעם דױט- שען קאזער 2 טאַל אונד אן דען קאַניגען פאַן שפאַניע אונד איטאליען יע 1 טאַל מאָרד-פֿערזוכע געמאַכט איראַדען; — אלאז פֿיער מאָרד-פֿערזוכע אן מאַרדען און איינע יאהרע!

אונד אױבעראַל האט מען נור דיא אינטער- נאַציאנאַלע דיא האנד אױס שפיעלע, דיא בעריי- טונג דייען אױסברוקען האבען וויר בערויסע צו ווירדערהאַלטען מאלקען ערקלערט. דיא אינטער- נאַציאנאַלען אָרדע קאַמיוניטען וואלען דיא בײ- הערען אױגענשטויסט-אונד ערב-רעכטע, וויא אױך דאַס נאַצע אױינע שטאַטס-וועגן בעױטיגען אונד דיא נאַצע געטשליכע געוועלשאפט אױף פֿאַללשטענדיגע גלייכהייט, גלייכהייט אױס פֿער- מאנען אונד גלייכהייט און אללעס, ערוויסען פֿעם לעזער ווערדען נאך דייען קאַמיוניטען דאַס גראַטע אױפֿשטאַנדע און פֿאַרו אױס יאהרע 1871 געקאַנט זײן, דאַמאַלס ווארדען דייען קאַמ- מיניטען בעקעמפֿט אבער וויסדעם ארױסווען זיא אױס געהיימען, אױס דיא מאַרדען צו בעױ- טען אונד דאַן אױנע אינטערנאַציאנאַלע רעפּו- בליק אױפֿגעױרען.

אױך דייער פּאַסאַטעטע, וועלכער יעצט דען קאַני פאַן איטאליען ערמארדן וואלעט דיא געמיטע אייגענשאַפֿטען, דאַס ער דער אי- טערנאַציאנאַלע אנטווארטער אױס זעהר פֿער- נאַכלעסיגע אונד פֿערקאַמטען, אױסער אָרדענט- ליך גלייכשטי, ער וויל זײנע וואונדען, דיא ער זעלבסט בײס מאָרד-פֿערזוכע ערהאַלטען, ניכט היילען לאסען, אונד טרױקט דאַס אױנעם בליט. בײס פֿעהאַרע זאַמע ער; אױך פֿעראַבשייע אללע מאַרדען אונד דייעניטען, אױך האבען פאַן זעלבסט לעזער געלערנט, אױך לאז צײטונגען אונד בען טאַנע אונד דער ארטיקעל דען דיא רענייערונג בעױאנען מיך צור ערשטאַדונג דעם קאַניס, אױך האט ער קױן געלע, אױס מיר אױנע פֿיסטאַלע צו קױפֿען אױך פֿערקױפֿטע מייען ראָק, אױס מיר וועניסטען אױן גראַטע מעסטער קױפֿען צו קאַניען. —

אױך ווארדען בײא דייענס מאָרדער מעה- רערע ברעױע פאַן דען מיטערשייאַרעניען דער אינטערנאַציאנאַלע געפֿערען, אונד אױך פֿאַלע דיערע געטדעקונג זינד עקערערע אינטערנאַצי- אנאַליטען פֿעהאַטעט ווארדען, דער קאַני רעזענולטע דאַס ער שאן אױנע טאַנע פֿאַר דעם מאָרד-פֿערזוכע צױיא ברעױע ערהאַלטען האבן, און וועלכען אױס אנטוועגןס וואר, דאַס מאן אױן ערמארדען ווילל.

דיא וײט אינטערטען אבער אױס דאַס היער אייגענשאַפֿטען דעסעטען לױטען: —

— זעלבסט דיא גייסטליכקייט אין ראם אױס ווע- גען דייענס פֿאַללעס האכסט ענטוויסעטע, אױרר בלאטט שוײכט; וויר בראַנדמאַרקען דיא דאַך- הייט דעם מאָרדערס, דער נאך דעם קאַניגע שטאַר, ווערדענד דיער זײנע אױס דיא בייטשײפֿע- טען פֿיעלער פֿעהאַטען, דיא זײ אן זײנע נאַרע ווערדעטען, ענטווענענענענענענען, אונד וועלכער אױ- זערען מיניסטער פֿערוואונדעטען, דער גראַטסיפּאַני דען קאַני מיט זײנע אױנענען קאַניען דעקעט, דער מיניסטער-פֿערוואונדעט זאַמע; ױ אױך בױן גליק- ליך, מיט מייענס בלוטע דען קאַני פֿעהררהייט צו האבען. — דער פּאַסט זעלבסט רױכטעט אן דען קאַני איינע דעפֿעטע, ױ אױן ער דען קאַני ציר רעטעוונג בערליקױנסטע.

ר א ם 18-טען נאַױעמבער, פּאַסאַטעטע האט אייגענשאַפֿטען, ער האבע דען פֿעסטען פֿאַראַטצן געהאַבט דען קאַני צו ערשטענען, דיא מאַרטיכע צו פֿערוואונדעט אונד דיא ארטיסט אױס דעם פֿאַלדע צו בעױטיגען.

ר א ם 19-טען נאַױעמבער, אױך אין פֿלאך- העני ווארדען פֿיערדען-פֿעסטע פֿיענען דער גליק- ליכען רעטעוונג דעם קאַניען געקאַנטשטעט, אבער דיא האט פֿערוואונדעט אױן מיטגלידען דער אינטערנאַציאנאַלע אױן מאָרדערשעס גע- שאַס (אױנע-באַטבע) שפֿיענען לאסען, ווארדען צױיא פֿעהאַטען אונד געטאַרעט אונד עקערערע פֿערוואונדעט ווארדען.

ר א ם 19-טען נאַױעמבער, אינטער דען און געאַפֿעל פֿעהאַטעטען פֿערוועכטען פֿעהאַטען בעפֿענעט זײ אין צײטונג-פֿעהאַטער, וועלכער שאן אױס יאהרע 1870 מיט דייענס מאָרדער פּאַ- סאַטעטע שפּאַקױלע געניען דיא רענייערונג מאכ- טען, — בײא דעם קױפֿשאַטע, בײא וועלכעס דאַס מעסטער מיט זײנעס ענטשעל געקױפֿט ווארדע פֿאַנר מאן נאך עקערערע מעסטער מיט זעלכעס ענטשעל. — דאַס ער אױנעס מיט דער מאָרדערע שען באַטע און פֿלאַרעניץ פֿעהאַטעט נאך דיא בעפֿערטענען אונד בעשפֿיערענען.

אױס דעם אונגאַרישען רױכטעטאַנע.

אינטער דען דעפֿיטירטען וועלכע ווערדענע דער ארדעס-פֿעהאַנדלונגען פֿיר דיא רענייע- הױנט-אַלייטק אייגענשאַפֿטען, מאכטע ווהלעלם טאַטער, דער בעקאַנטליך אױנעס מיניסטער דעם איינערן וואר, מיט זײנער רעדע גראַטע אױפֿווע- הען, דייערע זאַמע אינטער אַנדערס: געהער- טעס וואר עס זײנע נײט צו לױנען, דאַס מאן לױכט פֿיר אונד נײט צו גען דיא בעזעטענע באַטױנעס אונד דער הערענאַױיא גרונדע אן- פֿיהרען קאַני, דער הייסטגינד געניען דיא בעזעטענע בלייכט יעדאַך דיא געלד-פֿאַנע נױן, עס אױס רױכטע וויר קאַניען קױנע געלד-פֿאַנער ברױנען, אלליין עס ניכט שטאַטס-אינטערעסטען, דיא זא וויסעט זינד, דאַס הייבױא אױף דיא געלד- פֿראַנע קױנע ריקױטע זאַנגעטען ווערדען דאַך. — אױן צױיערע ריקױטע געניען דיא בעזעטענע אױס, דאַס דייערע אונזערע קאַנטשיטױציאן אױסשרייען קאַני, ווען עסמליך דיא סלאױישען פֿראַנענען צו אינטערע מאַרדעס געהאַטע וויר- דען דיא זײענע עס ניכט אונגאַרליך, דאַס אינטערע דער דייטשען אונד אונגאַרן בען דיא סלאױישען אונזערע מאַרטיכע ציר הערשאַפט געלאנגען, היימיש האבע אױך דיא הייסטגרונדע גע- טע.

בערליכען, דיא עברליכטע דיא קאַניען, דאַס יע- מאנד אױן גראַטעס מעסטער געניען דען קאַני רױכטעט, דיא רופֿע דעם מיניסטער-פֿערווענטען צו: ױ אױס דעם הימפעלס וויללען רעטען זיא דען קאַני? דער מיניסטער-פֿערווענטעס האטמע זיך זאַפֿאַרט אױף דען מאָרדער געווארפֿען אונד אױן אן דען הארדען ערפֿאַסט, ווארדען אױס דייער דאַס מעסטער און דיא היפֿטע געשטאַנען האט. דער קאַני צאָג דען זעכעל אונד הייבט אױף דען קאַפֿע דעם מאָרדערס, דער קאַני אױס נור לױכט פֿערוואונדעט, אבער ווען אױן ניכט דער מיני- סטער-פֿערווענטע מיט זײנעס אױנענען קאַפֿער געשיצט העטטע, העטטע דיא זאַכע געניסטע ווערדען קאַניען, דער מיניסטער-פֿערווענטע אױס שטאַרק פֿערוואונדעט אונד מיסטע אױס בעטט געבראַכט ווערדען.

ר א ם 18טען נאַױעמבער, בײא דעם מאָרד- פֿערזוכע האט צױישען דעם מאָרדער אונד דעם איטאליענישען מיניסטער-פֿערווענטען אױן פֿאַרמליכער קאַפֿע שטאַטענעפֿיערען, פּאַסאַ- מעסטע ציעלעט אפֿאַנגס נאך דעם קאַניס הערין, דער קאַני היילט אבער דיא האנד פֿאַר, ווארדען ער עכען און דער האנד פֿערוואונדעט ווארדען. — דאַנן וואללעט דער מאָרדער און דען אנטערלייב שטעבען, וואס דער מיניסטער-פֿערווענטע פֿער- הונדערטע, — מערקווירדיגע ווױנע וואסטע אן- פֿאַנגס דאַס פֿאַלד נאַר ניכט, וואס דיא פֿאַנגעט, אונד אלס דער קאַני גערעטעט און זײנען פּאַ- לאסט אױנקערטע ערפֿיהר דאַס פֿאַלק, וואס בײא דער אַנקױפֿט געשענען.

ר א ם 18טען נאַױעמבער, דיא נאכריכט אױס געפֿאַר פאַן דעם מאָרד-פֿערזוכע אן דעם קאַני האט הייער נאטרליך אױנעהייער גראַטעס אױפֿווערען עררענט, אללעס אױס ענטוויסעטע געניען דען מאָרדער אינען געמיינטערט פֿיר דען גערעטעטען קאַני אונד פֿיר דען מיניסטער- פֿערווענטען, דער אױן רעטעטען, עס פֿערווא- מעלט זײ אױנע אונגעהייערע פֿאַלקס-מענע און דען הייסט-באַסטען אונד פֿאַרעווערנד הארט מאן וויסען: נעס לעבע דער קאַני; טאַך דען מאָרדערן! אס אבער וואר דיא שטאַרט מיט פֿאַרניען געשטיקט אונד בעלויכטעט דיא פֿירייע ווענען עררעטעטען דעם קאַניען אױס איינע אלל- געמייען, דער ברויגעמיסטער פֿאַן דאַס היילט אױנע רענען און וועלכער ער זאַמע; — דיא מאר- דער ווען אױפֿערטאַנענדי, דיא געשיקטע איטאליענעס צו ערשטינדען, דיא רױטרייכסטען אללער וואני- דען אױנערעס מיניסטער-פֿערווענטען זינד דייען וועלכע זאָגן זענען געפֿאַנגען, אלס ער דעם קאַניע דאַס לעבען רעטעטען.

ר א ם 19. נאַױעמבער, אױף דען שטייעל דעם מעסטערס מיט וועלכעס פּאַסאַטעטע דען קאַני ערמארדן וואלעט, וואר אױן ענטשעל אױפֿגעקלעבט מיט דער אױפֿשריפט: געיעדער מיט דעם קאַניען, עס לעבע דיא אללגעמיינע וועלט- רעפּובליק, עס וואללעט דאַס מעסטער און דען אונזער לױב דעם קאַניס שטעבען, מערקוויר- דיגעווינע וואללעט דיא פֿאַליציא גליק בײא אַנקױפֿט דעם קאַניס אלס וואכע דען וואנען אױס- שטעללעך, אבער דער קאַני לױכט עס ניכט צו אינדעס ער זאַמע; ױ וויל האבען, דאַס מיר יעדער בייטענדרע נאכע קאַסטען קאַניען, אונד אלס עכען דיא קאַניען פֿיעלע בייטענעווע אבער- נאדס. — געשאה דיערע רױכטען מאָרד-פֿערווד.

נען אויף איין נעבישע צווישן ערבישן און מאן-
 טענענדיג דיא פראיינטיגן דיעזע פארשטענדיג-
 מער די אינעם איינצווייליגען באשאפט דיג
 אינס פרוהער אדער שפעטער געפעהרליך ווער-
 נען קאנטיניו צו פעהרענען איבערדינס זאל-
 לען באסניען און דיא הערצענאיינא פיר מילי-
 מערדיגע איינפפעלונגען זעהר וויכטיגע פונקטע
 בילדען.

אין נעבע אלל דיעס צו אונד דאך מיט און
 פראגע: אב דען דיא הויך דיא בעזענצונג באס-
 נענס אונד דער הערצענאיינא ערוויכטען ציעלע
 דער גראסען אפער ווערט אויך דען ווער שאן
 דעהר באכטען אונד און דער הער צעקונפט
 נאך ביינען מיססען? פאן דען בלוט-אפערן
 (דיא הייסט: פאן דען פערלוסטען און מענטשע-
 לעבען) וויל און ערערען יעדער סאלדאט קענען
 זינע פארליבט אונד געהט הויזווי און דען טאך
 פרום פאטערלאנד? אלליין וואס זאלל מאן זאגען
 צו דען אינערהייטן געלד-אפערן, דיא פיר לאנ-
 נען זעהר לאנגע צייט עס אינמאנדיג מאכט, דיא
 צו ליבענוויכט און אינזערעס שטאמם-הוואלע
 הערצייגשעללען? דיאן געקענסען מאן ניכט דיא
 שפרייטאן? דער רעכטע אפערטיט שפעלע
 זיך ערסט וועקערעד דעס עסענס און דיא
 ווער נעמליך מיט דער בעזענצונג צויער פראיי-
 צען ווערענען דיא ווערדען ווער דיעזע בעזע-
 צונג-קנסט איך נאך אויף וויטערע פראיי-
 צען איסדענען, ווער האבען ערסט באסניען אונד
 דיא הערצענאיינא בעזענצונג, אים פאן דארט
 אים אינזערע ווער-נענצען צו שפעטען ניין ווער-
 דען ווער וויטערע פראיינציען צו בעזענצען זוכען
 אים פאן דארט אים אינזערען נייען בעזושן און
 באסניען אונד דער הערצענאיינא צו שפעטען. און
 קאן דיעס אים אינזערליכע פארשטענען, זון
 ווער דען לעטצען העללעך ווערדען געאפערט
 האבען.

איבער מאן דארף איך ניכט פערנענסען דיא
 דיעזע געלד-אפער אונס מאנליכערווייזע באס-
 שטאט אינעם נעמענס איינע גראסע נעפאהר-
 ברענגען. דיעזע נעפאהר האבען שאן פיעלע הער-
 פארנעהאבען. הויך דיא איינפירונג נייער שיא-
 וויטער שפעטע און אינזערע מאנליכע קאן א
 אינזערע נאנצע קאנטינענציען צואממענשטייצען
 דיא מאן דען סלאווען דאן זאפעל אינפלוס ווער-
 איינרומען מיססען אים זעצט דען וויסענדיג אונד
 דען אינאנאן, מיט איינעם ווארעט: ווען איינע-
 מיט מאנליכע אויף ערווישענען אהרעם נעביש-
 מיט אדער אהרער אכער-הערשראפט איינטי-
 זא העכטע זיא העפער איך אין אהרען איינע-
 דען איינטיקען אונד בעטדעלעס אהרער

געלד-מיטעל פארבעיישט זיין מיססען, ווען
 דימיטלאנד צום ביישפעל דיא פראיינצען עלואם
 אינד לאטהערינען פאר 80 יאהרען זיך אנגעאיינ-
 נעט העכטען זא ווירדען עס אן דעמעלען צו גרוי-
 דע געזאנען זיך לאנגע, זעהר לאנגע האט מאן
 אין דימיטלאנד פיר דיא אינזערע ערשטארקונג
 געארבייטעט, בעשאך מאן אן דיא עראבערונג
 איינערטעגער פראיינצען געט, וואס אבער ביא
 אינס ליידעך ניכט דער פאל וואר, און מאכט-
 טע דיא זאכע הויך איין ביישפעל ערקלערען:
 אינער האט פאן ווערעס פאסטער איין ניט געערשט,
 פיר וועלכעס ווערדען דיא נאטהיגען נעבישע, דיא
 ווערקצייגע אונד דאס צונג-פון איינע פארדיאנען
 ווארען, איבערדינעם לאסטענען נישט דיעזעס נעטע
 בעדייטענדע שולדען, ווערען עס ניכט איין גראסער
 לייכטזיין, ווען דיעזער מענטש זיך בעמאליען
 ווירדען, די דיעזע מיט שולדען שווער פארלאסטע-
 טען נעטע זיך נאך איין צווישען גוט הויך נייע
 שולדענמאכערייא צו ערווערבען! - יעדער ווער-
 אינזערען, דיא איין קלוגער מענטש פאר אללעס
 דארין טראכטען מיטען, דאס ערשטע גוט מיט
 אללעס נאטהיגען אויסשטאטען אונד דיא און
 דעמעלען לאסטענען שולדען צו מלעגען, טור
 ווען איהם דיעס פאלקאמפטען געלינגען, דארף
 ער איך אן דיא ערווערבען, אינעם נייען גאנצען
 דעקען?

יינע הערדען! ווער לייכטען ליידער יענעם
 לייכטזינען ערבן, ווער האבען אין אינזערעס
 שטאטע קנסט: איבערדינען זונד ווער מיט של-
 דען לעכטעס - אונד דאך בעינען ווער דען
 פעלעך, צוויא אייסוערטיגע פראיינצען מיט
 גראסען געלד-אפערן צו בעזעטען, - און ביי
 אבער איבערצייגט דיא ווער אויף דען שאנד
 דיעס פראנצויזענען אדער דער געלד-מיטעל און
 אינארן קיינע ריקוטע נעמטס, איך מינע זאלע
 פאליטיק טויכט, וועלכע אינזערעס אינארשיען
 שטאטע צום נעטען ערוויכען קאן! און דער האל-
 טע מיך דאך דעס איבערצייגט, דיא דער הער-
 מינסטער האט איםערן ניכט טור דיא עיקע
 ווער פאליטיק נעניא מיטהיילען, זאנערען איך
 דארין שטיצען ווער, דיא דיעזע בעזענצונג-
 קאנטען אינזערען וויאזען קעלפטע ניכט איבער-
 שטייגען! אין דיעזער איבערצייגונג וואר עס דיא
 און דער ארדעסע דער לייכערלאען פארטיא
 ביישטימטע?

פערשידענע נייאנווייזען.

י איין פאליטישער קאמפף
 אין לעסבערג מיט בליטיגעס
 און אונגארן דיא עטהעריסט ווער פאלען

שען אבערדענען אים ווענער רייכטראמע
 שפיאך זיך פיר דיא אנדראשישע בעזענצונג-
 פאליטיק אים, דער פאליטישע אבערדענעט
 היינער יעדאך קומטערעט זיך ניכט און דיא אונ-
 זוכט זינער לאנעס לייטע אונד העלעל אינע אונ-
 נעמיין שארפע הערען אין וועלכער ער דיא בע-
 זענצונג-פאליטיק אנדראשיס איינעם שאנינגס-
 לאעזטע פערראממעט, ער זאנעט אינזער אונ-
 דערס: אינס נאב אינע צייט, וואס הוואלדען
 עסטעררייך אינע פרויסען זיך פערליינט האטען,
 אים דאס קאניגרייך פאלען צו מהיילען, יעצט
 וועדער פערליינט זיך הוואלדע אונד עסטער-
 רייכ-אינאנאן, אים דיא שריקיא צו ערשטעלען
 אונד אונטער אונטער צו מהיילען, בעזען אלס
 פאלעס מיט און איינע זאך נעוויסענלאזע
 פאליטיק פערראממעט? דיא שטאטע לעמבערג
 האט הערן היינער פיר דיעזע מיטהיילע אבער דער
 דאס הערענבערג-רעכט עטהיילע אבבליך
 דער רעניערונגס-פריינדליכע בירגער-מיסטר
 אין פאלע דעסען זאלייך זיין אמש ווער-ציי-
 לענט, אס 16-טען דיעזעס ווארע, ווער אים
 לעמבערג טעלעראפירט ווער, צו הערען דעס אונ-
 ווענדען הערן הויז נען אין הערליכעס
 מאהל בעייטעט, איבערדינעם פערראממעטען
 דיא שטודיעטען איינע בעזענצען אקעל-צוי-
 ביא דעס עס ליידער, אונטער דען פערשידענען
 פאליטישען פארטייען צו אינעם בלויזען שטרא-
 טע-קאמפעטע נעקאמען, דיא ווערעניינגס-
 פריינדליכע פארלקערונג דיא אפעלנטליכע קונד-
 נעבינגען פיר היינער ניכט שולדען באשע, דיא
 גראסע פערווערונג פערראזאכטען יעדאך דיא
 פאליציי-מקנטער, דיעזע זאנען מיט נעאנענען
 שווערערען נענען דיא פאקעל-שטענדע אונד הא-
 בען אויף דאס אינזאמלעטע פאלק פערראממעט
 לראנעשלעגנען, דיא פאקעל-שטענדער ליעסען
 זיך אינדעסען דורכאויס ניכט איינטיקערען זאכ-
 ערן נאטהיגען דיא פאליציי-מקנטער צום ריקצען,
 פיעלע זוכערדייט-לייטע ווארדען פאן דען שא-
 דענען אינזעכען דיא שוועכטען אין לעכענס-
 נעפאהר, נענען 10 יאהר נאכטס זענערעט דיא
 שטאט-ברודער הילף איינען אונד אינזאמטעלע
 בעפאלקערונג ערשיינט אינפליגס דיא פליכט
 וויאזען מעהרערע אינזאמלע-עללע זיך עראיי-
 נעטען אין האנעשטעלשטער באנק-קעמפער;
 דער און דער נאנען עקעיכעט ניכט מהיילענעם,
 מען זאנערען בלאק אלס צו שויער שווענען וואר,
 ווארדע לעכענס געפעהרליך פערוארבעט, צו
 זינער ערהאלטונג אים ווענען האפענגט, איך
 אין פאליציי-קעמפער ערוועלש זעהר שווערע
 פערוארבעטען, זיין שווערס וואר פאן בלוט גע-

זיין הוי אבערלענצירשע, דער פערטע ווארדע דאן
 צו מיר נעשיקט - אונד וואר שווענע דיעזער אלס איך
 אים שאן פארטייס ווענע ווישע זאנעט, איך וואר פאן
 דען ליטישן אלס וואונדער-ענעל געהאלטען."

אבער דער דראם ווישען דען בירדען היינערן
 מיסטע יא בעמערקט ווערדען!

אי, דאמאל וואר אין וועכענרונגען דער פעלע-
 גראף נאך נאך ניכט נעקאנט; דיא לייטע לייכעסען, דיא
 דער דראם איין ערדוב, איז און קענטע דורך דיעזע
 מינע קנסט איין מיליליאנע ווערדען קאננען אבער ענדליך
 האסעט איין דארשינער ראכטער דען מישה, מיט דער
 בעהוטונג איינפערטען, דיא און איין שווינדלעך ביי-
 ער האסעט זיך מיט מיר אין איין געהערטעס בעשערען
 אינעלכאסטען אונד זינע נליד, נעמערקט, און פאן דער
 ראכטערשען געלעהראמקייט בעזענצונען ווייט, וואר פאן
 טענישען, אסאנעס ווארעלשע מאן דיעזען ראכטער
 זאנאן שטיינען, וויל ער נענען מיך אינעווערען וואר;
 מאן העלעט און פיר איינע איסקויס, דער און איינע
 הוילינען ווארדער-שפעטער ניכט לייכטס, - אבער ענדליך
 עקלעשען איך מיר דיעזעס טויביקן, און האבע שפעל
 יענעס לאנד פערלאסטע אונד מיך צו איינע אנדערע נע-
 שפעס ווערעכטען, און מיר פריינט אים מאן, דער פיעל
 נעווען האס, קאמטע נעוואוהלד, ווען ער איך פאלעס,
 וועדער אויף דיא פיסע צו שפעטען."

הויך דיעזע ערעוועלונגען וואר אראף וועדער
 איינעווערטישע אונד בעהוטונג, ער וויכטע דיא היינעס
 הערן וויקליכע און קיין פערביכערע זאכען -
 (פארשעפעונג פאלעס)

דיא ערהארטע ווען ווייסט, ווייסט דיא אויך ווייסען,
 ווארעס מאן דאס דוידעט, וואס מאן פירכעט, ווער מיט-
 טען אים מיט זאלען בערוויינע, דיא אונס אלס פיינע
 געפעהרליך ווערדען קאנטען, און פאן דיעזעס מענטשן
 קאננעט מיך טור דעס טאך בערוויינע, ניכט טור דיא ליעב-
 אונד דער פריינדשאפט האבען דיא כונדע צווישען עני-
 שען אונד מענטשען נעשאפען - אויך דיא פערביכענען
 אונד לאסטער קענטען דיא מענטשן אומאיינזעהר, דיא
 בויש געבונדען און דיערענען, דער עטואס אבער אויך
 ווייט: דער האט זיך אין דער האנד, ווען ער שטיצט
 איבער זיך אויסצוגען קאן, פריינט ווער זיך אויף דען
 נאלטען בירנען קאן, ווייל דער דורך צו פערראממעט פער-
 מאן דער קאן זיך וואר איינען פארטען אים דען פינענע
 וויקליך, דער ווייסע דיא שטינעט און היינען האלו אונד
 פארטע זיך דאראן אויסהעל, וואר איינען הונד."

"הערה מיין בלוט נערינגט מיר אין דען ארעיק-
 פען אויך זיא זא שפיענען הארע! איך ווילל דאך האפ-
 טען, דיא און קיין טאדער ווער."

"מיין ווענע פריינד! איך קאן זיך הייסע נאך
 ניכט מינע נעשיכטע ערעהלען, עס איז אונזאמטיג
 דער מיין נאנענס שטייבען אונד אלל דיא זאלען מיט-
 מהיילען, דיא און שאן אים לעבען נעשפעלעט, איך ביי-
 נע איין מאדערע נעווען, האבע נע היינע ערבאכען
 ביי נע שטראמען-רייכער נעווענען אדער וואס דיא נע-
 זעשן איינע דעכ הייסט, איך קאן זיך זאגען וואס איך
 פארדער אונד זאנעט, איך איך פאן מינע פערשטארע
 געלעבט, אונד דער אים און מעהר אינזענליכעס קא-
 סיאל אלס דער געלד, איך וואר שאן באוויינען, איך

ואנדרען פיר רוסלאנד. פראנקרויך זייעט נאך פאר דען שלענגען דא עס איז יאהר 1871 ער- האלטען איר וואנט עס דא הער ניכט זיך אין אויסווערטן קרוינע אויפגעבליכטע אין רוסלאנד וואר עכענאלאלס דא פאלקס-שייטמנג נעגען איר טרוקיא איר פיר רוסלאנד זא דאס דא רעניערונג עס ניכט וואגען דורכטען מיט רוסלאנד איבען דורכטען קרוינע צו געניגען. איר דא העטען וויר עטויא נאנין אלליין זיך נענטען דער טרוקיא ווי רוסלאנד דען קרוינע עיקרלעך זאל- לען? וויר דורכטען יא דיעס אויז זא וועינענער- טרוקי אלס אטאלאזען זענען ניר דיעזע געלענענע-אבאויארטעען אלס אין אונזער נעכטע מאגנאל- לען אונז אינס פרויעט אונז ווי-טראל צו ענט- רויסען? מאן ווירד נאך אלל דעס אויבענדען דאס ביזהער דא רעניערונגס-פאלקס איבע קרוינע וואר- זיא האט זיך ניכט צו געניגען דער קראנען- אונז אנהאלטבארען טרוקיא אין איבען געזאג- טען קרוינע ניכט דעס מעכטיגען רוסלאנד איבע- טרויען פערזונעט העטען. אונזערע מאגנאל- ווערע יא אין דיעזעס פאלע דער גראסען גע- פאהר אונז דעס גערעכטען האסעס אויסגעזעטען ווערדען. דער גראסען געזעלען האט זיך ווילן איין קרוינע נעגען רוסלאנד געזען עטויא נאנין אנדערעס אויז אלס אין קרוינע נעגען דאס מלויגע בא און דען גערעכטען האסעס. ווייל וויר יא אין דיעזעס פאלע דא סלאווישען בעשאלקע- רוני און דען טרוקישען פראוויצען צו געניגען דער מאהאטעראניען בעשאלקערוני איבער- דרויקט העטען!

אונזער דיעזען אויסשענדען קאנטע דא פאליטיק איבערדער רעניערונג ניר איבע דאסעל- רויכטונג האבען? געמליך דא פערזוינע, דאס רוסלאנד זיינע אבער-העירשאפט איבער דא נאנצע טרוקיא אונזערע העטען צווישען דאס דער טרוקישע שטאטט אונזערע האלטען בעשטימטער געניגען אויפערערהאלטען בלויזען קרוינע דאס דא פרייהייט דער סלאווישען פאלקסשטעמטע אונזערע דאזיך שרע- בען, דאס און שטעלע דעם רוישישען אפאלוסעס אין דען טרוקישען פראוויצען — דער אינפאלס אונזערער מאנארכיע ציר געלטינג געלאנגט. אים דיעזעס ציעל צו עררויכען האבען וויר באמינען אונז דאס הערצענאמיא בעזעצטען. עס ווירד היע- דורף אונזערשטען דא סלאווישען שטעמטעס אין דען טרוקישען פראוויצען. דא ביזהער אים- מער פיר רוסלאנד שווערסטען פיר אונזערע מאנ- ארכיע צו געווינען. עס זאלל היעדורף פערנער אונזערשטעבן ווערדען, דורף אונזער איבער-ע-טע

רעניערונגס-פאליטיק ניכט צופירערען אונז טראסערעס אבער ווי נאנצעס פערטרויען עכען אויף דא רעניערונג זעטען. עררל פאן סלאווי וואנט אונזער אונזערע : געעכערטעס הויז איך וואר פרויעס יענער קאממיסאן, וועלכע דא אררעסעס דער ליבע- האלען פארטיא אויסגעארבייטעט איך ברויכע סע צושטעטע, מינע אנויכט איבער דען נאנין דער אויסווערטען פאליטיק צום אויסרוקען צו ברינגען דאמט אויך דא ניר צו דער פערטרויעטען וועט האלב איך עכען דיעזע ווער אררעסעע בייפאלכטע וועלכע וואהל בעוואונדיסטע אויס- דרויקט, אונז ערדאך דער רעניערונג דאס פער- טרויען צו נעמויעהען!

מינע הערערען וויר מיססען דאך צוגעבען דאס אונזערע רעניערונג קיין בנדעס מיט דער טרוקיא פאליטיק קאנטע. אויז יא דא טרוקיא לענגסט ניכט זענע שטארקע מאכט, דאס מאן מיט דערעלכע בנדעסעס נעגען אבשליעסען זאל- טען. עס איז וואהר איררע ארמעען האבען זיך אויך אין דעס לעצטענע קרוינע דורף איררען העל- הענומט און איבערעבעטען. קיין פאר איררענער- טען געניגען זאלכע העלרענעטיוונג ארמעען אום איבען שטאטט אלס מעכטיג אלס פורכטבאר ערשיינען דא לאסען. הייטע אויז דעס ניכט זא. הייטע אויז ניר יענער שטאטט וויקלך מעכטיג, דער אויך אים איבער דורף איבע ניכט פערזאלי- טונג, דורף אין נעמען געריכטע-וועזען אונז דורף אויסרויכענדיג געלד-מיטטעל געארדנעט אויז אללי דאס האט דא טרוקיא ניכט. היערויס אויז אבער אויך דערקלערליך, דאס דער צעפאלל אים איבערן געניגן איבערן געעפערליכערען באיאק- מער געוואונען אונז דאס רוסלאנד דיעזע שווערע דער טרוקיא אויסגיניגען זוכטען, אויז זיינע אבער-העירשאפט איבער דאס טרוקישען פראווי- צען אויסצורעהנען, אין דער שטאט בעשטימטע דא טרוקיא שאן לאנגע ניכט אים איבער אונז דערער קראפט זאנדרען וויל דא אויפאוישען גראסעמכטע אין בעצע אויך דא היערוילען דער טרוקיא זיך ניכט מיט אינאנדער פערטרויענדיגען קאנטען. דיעזעס אויסשטאנדע אויז עס אויך צו פערדאנקען, דאס אים אויך 1864 ענגלאנד, פראנקרויך אונז דייטשלאנד זיך פערע אויסניגען אים אין דעם אונזענאמען קרוי-קרוינען צו פערזוינען, דאס רוסלאנד דא טרוקיא נאנין אלליין פערשלינגען אבער זיט יענער צייט האט זיך דא לאנג דער טרוקיא זעהר פערשלינגטערט. דייטשלאנד אויז ניכט מעהר פיר דא טרוקיא

ג ען דא בעזעצטענע ווידערלעטען. — דאך זאנען מאכט, דאס אבערעווען פאן דער געלד-פראניע אויב אבערעווען פאן דער געפאהר פיר דא קאני שטייגאן, דא רעניערונג דעננאך ניכט דא בע- זעטענע העטע פארטעהנען דורכטען וויל — דא אפגענליכע מינונג נעגען דיעזעלכע וואר! אבער אויך דאס אויז אונזערע, דא אפגענליכע מי- נונג האט זיך ניכט נעגען דא בעזעצטענע זעלכעס אויסגעשפארטען בלאט ג ען ג ען דא מ י ט ע ל, מיט וועלכען דא בעזעצטענע אונ- טעראממען איר דורכגעפירט ווארדען אבער, מינע הערערען וויר מיססען וואהל דאך צוגעבען דאס דא רעניערונג בעסערען דאס געניגעטען מיטטעל פיר איבען פאליטישע אונזערענעמינג קענט אלס דא זאנענאנגטע אפגענליכע מי- נונג. דיעזע דאך דען אויך בייא דער וואהל דער מיטטעל פיר זא איבערענע פאליטיק זיט ענט- שידער זיין אויך געגען דא מיטטעל פיר דא איי- הייט דייטשלאנדס איר אטאלאזען האט זיך דא אפגענליכע מינונג אויסגעשפארטען, ווא אפא- טעטע דאס הייטע פארלאשט דאס האלב אויב- געלאזט ווערדען הייטע שטעהען דייטשלאנד אונז אטאלאזען געאייניגט דא אלס מעכטיגע גראס- טע ארמעען. זיא ווירדען דיעזע אויסגיניגען ניע עררויכט האבען וועגן מאן דעם פארלינגען דעם אפגענליכע- כען מינונג בערוקוויכטע העטען, אין יונסטער צייט ניכט עס אויך אין ענגלאנד ניכט אונזערעס. בייא בענין אונז וועהרענער דער דיעזע דע- מיט-טרוקישען קרוינען וואר דאס דא אפגע- ליכע מינונג פיר רוסלאנד, בלאט ג ען ג ען דעם פערשטאנדען דא אפגענליכע מינונג פיר איבע רוישיש-פאליטיק צו געווינען, דאס ער- שווערע דער ענגלישען רעניערונג אויסער- דענטליך דעם אונזערענענען נעגען רוסלאנד. ענדליך קאם דער פרייערענס-פערטראן פאן פאן שטענאמי טעצע עיסט זא איר דא זאנענאנג- טע אפגענליכע מינונג און ענגלאנד אויך וועלכע געפאהר אים דער רוישישען עראבערענגעס אויך פיר דא ענגלישען איבערעכטען נאשווענ- דיג ערוואכטע אויך דא גראסען שווערע קאמען נון ציר איבערציינען, דאס ניכט דא פאליטיק פער- אפגענליכע מינונג זאנדרען עכען ניר דא דא ליטיק דעם לארד בעקאנספיעלד דא איבען רייכט זיך וואר אויך דא פאליטיק איבערער- רעניערונג וויר שאן אין קורצעצייט צייט פאן אללען פארטייען אלס דא איבער אונזערענע- קאנט ווערדען! (לעבאפטער בייפאלל.)

פאליעטאן.
דאס פרישווארדיגע מיטאמענט.
(41 טע פאליטישע זען.)

פאליעטאן איז די וויקלך אין ווענע פריצווייפ-לונג דעם שטילע הוינענען. ער לעכטע זאגלאן אין דען האט הוינען ווא איבער דער אן ניכט מעהר צו רענ- קע האט. ער זאנעט : אויך האבען קינע פאליטיע קינע אונזערע נעמען, דא וועלכע האט אים אויסגעשטאפטען אונז נון וויל אויך לעבען ווא אין שטעטעלינג פאן בלוטע צו בלוטע פאלאסטען אונז אללעס געניגען, דא מיט און ווענענאמען אונז אונז דא בערווישענדיג שטוי- דען האבען : געלד-ארבעט האטען ער קינען הערען נאך איהם זא פיעל געלד, ווא פיעל ער ניר אויסגעבען קאנטען מיט הערין בעזוכטע ער אללע אפגענליכע היינע, אללע טעקאמער אונז זאנעסער איבערהאלטען היינע. ער וואוסטע וואהל און וואהרען וויר פירטען הוינע דאס פיעלע געלד נעמט, אונז אלס ער דיעזען היעריכער איי- טאל בעשאפטע, אונז אונזערשטען הערין : אויך האבען זיא אויך נעמט פריטשעלינגען. אונז דאן נען-הארע און דעם געהויבען פריטשעלינגען אויך, אונז דיעזע פריטשעלינגען שטיקען מיר זא פיעל געלד פאר אלס אויך נון ווילן. — דער לייבסליכער, איבערהאלטענע גענוג פאליטיק. אונז זא לעכטע ער נאנין פער- ניכט פאליטיק.

ניר אין מינע האטען איהן זעהר בעזונדערע — אונז דאס וואר דער דיעזען אים היינע נאמעס ביי ל.

שלאסען. מאן קאנטע איהם אללעס נעמען פארן ער אבער האסעט זיינע וואהלטהעטער נאך מעהר אלס יע- דען אונזער. —

אויסאל האטען אראף אים לאנגוויילע מעשען אונז פערדע געזיינעט אונז נעמאלס. דא ער אינאמאל אין דער וועגד צייכען לענישע, אלס ביי דיעזע צייט גענען עירליקטען שישטעלע ער מיט דעם קאפט אונז נאך לאנגע שווינגען זאנעט ער : וויר קאנטען איינע זאלכען צייכער ברויכען נור שישטע ער עיסט לעגען זא אראף וואוסטע ניכט, ווא ער דאמיט מינע, איר אלס ער איהן היעריכער בעשאפטע נאב ער איהם קינע אנט- וואר אונז וואר געהויבענאמאל פארשטעליכען.

אום לויפע דער צענעלונג ווערדען וויר עיסט ער פאנהרען ווא צו יא איינע שטען צייכער נעברו- כען קאנטע. —

איינע טאנע זאנפע אראף צו הערין : אויך פיר- לע מיר בייא איבער זא נילקולך, ווא אין דען נילקולוכן טאנען מינע ווענד : אבער — אויך האבע וואהל ניכט דאס רעכט אלס פרימערי דע ניר אירע וואהלשאפטע געניגעט, נעגען איררע דיעזער איינווערונגען צו מאכען דעננאך פראנע אויך זיא ווא אלס נעמען אונז פריינליכער מענט איינע זאלכען שורקישען מאדענע- קאפ אין אורדעס הויז וורדען קאנטען, מיר שישט עס אינס הערין וועגן ער מיר אבליקט.

יינע פירר (אנטווארטענע הערין) מאן מיט אפא פערשטען אים הינע דורכטען וויל מיר בייכט — אדער פיעלמעהר וויל מאן זיא שישטען — וויל יא איינע פיעל פארן קאנטען וועגן זיא פארשטעהען וועגן